

Mnohoznačná a homonymní slova

1. Které významy mají následující slova? Napište krátké věty nebo spojení slov, které různé významy vystihnou.

Příklad: kůň: (a) zvíře: tažný kůň, jezdit na koni... (b) gymnastické náradí: kůň našir, skákat přes koně....

Slovo	Věty, slovní spojení
kořen	
jeřáb	
koza	
ucho	
kniha	
vážný	
bubínek	
bručet	
shodit	
rys	
pas	
raketa	
vinný	
topit	
sladit	

2. Kterými slovními druhy mohou být následující slova?

Příklad: *dav*: (a) podstatné jméno; (b) sloveso - rozkaz. způsob (*dávit*); přechodník (*dát*)

***pět*:** (a) číslovka; (b) sloveso (knižní, popř. archaické)

kos		nos	
tři		kout	
setři		vila	

3. Rozhodněte, zda jde o:

a) volné spojení slov;

b) ustálené spojení – frazém (frazeologismus), sousloví

Frazémy a sousloví podtrhněte.

tvrdé jablko, tvrdá podložka, bílý sníh, čekanka bílá, bílá vrána, černý pátek, černá sukně, zlatý rám (obrazu), zlatý déšť, zlatý náramek, slabý hlas, slabá chvíle, slabá ruka; mít pět korun, mít všech pět pohromadě, mít filipa, mít dům, Pyrrhův trůn, Pyrrhovo vítězství, medvědí kožich, medvědí pach, medvědí služba, vlčí stopy, vlčí vytí, kočičí drápky, kočičí srst

tvrdý oříšek, kočičí hlavy

4. Rozlište slova motivovaná a nemotivovaná.

kopyto, kohout, rybí, psí, mšice, déšť, mrazivo, krmivo, služba, věž, hlásný, trup, borůvka, borový, smrk, smrkat, králík, královský, papír, papyrus, listí, zdění, věž, střecha, okno, kamna, mlýn

5. Proved'te komplexní slovotvornou analýzu.

	základové slovo	odvozovací základ	slovotvorný základ	formant	alternace
pracoviště					
přednáška					
zdobení					
mluva					
tiskárna					
loučení					
průběh					
oslava					
odmítnutý					
zalepený					
promoklý					
připojený					
skákavý					
lepivý					
prací					
jezdicí					
běžící					
znatelný					
udržitelný					